

EDINOST

Klasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Pozor!

Vse one, ki se mislijo naročiti na list „Slovenka“, vabimo, da to storo v roku 8 dni, ker drugače ne moremo jamčiti, da dobijo v zalogi priložne številke, ker tiskalo se bode le toliko števil, kolikor je priglasenih naročnikov.

Upravištvo „Edinosti“.

Na govor Slovana italijanski odgovor.

III.

„Piccolo“ si je torej dovolil veliko falsifikacijo na govoru delegata Kaftana. Laško-židovsko glasilo ni le pretvarjalo in zasukovalo tega, kar je češki delegat res govoril, marveč je storilo še korak dalje v drznosti svoji: podtaknilo je gosp. Kaftanu zahtev, kakoršnjih isti ni izustil. „Piccolo“ torej ni samo zasukaval in pretvarjal, ampak je naravnost lagal. Že v zasukavanju samem se nam kaže grdi čin falsifikacije, v laži pa se kaže vrhunec, kulminacija tega zločina. Da: zločina! Kajti zločin je to, ako kdo laže, klevetne in podtika neresnične namene le v ta namen, da bi hujskal deželana proti deželanu, narodnost proti narodnosti, človeka proti človeku! Zločin je to na onem, proti kateremu so naperjena taka obrekovanja in zločin tudi na onih, katere se hoče nabujkati, in zločin na splošnem blagru.

V tem slučaju je „Piccolo“ storil zločin na škodo slov. delavcu, ker je hujskal proti njemu ital. javnost; je storil zločin na škodo ital. delavcu, ker po takem groženju in slikanju izmišljenih nevarnostij, pretečih baje od slov. strani, se italijanski delavec da lahko zavesti do nepremišljenih činov ali v tako zagriženost nasproti slovenskemu delavcu, da bi morala sledajči navstati ljuta borba, iz katere bi izišla le zmogovatelj in premaganec — a kdo jamči italijanskemu delavcu, da bode ravno on tisti, ki premore?! Kdo? vprašamo. Kako dvomljiv da je odgovor na to vprašanje, to lahko ispredvidijo laški delavci iz „Piccolo“ samega, kjer jih opozarja, da Slovani predstavljajo veliko silo in ta sila more porabljeni tudi politična in

parlamentarna sredstva proti Italijanom. Seveda treba popraviti ta rek v toli o, da Slovani ne uporabljajo nikdar svojega političnega in parlamentarnega vpliva proti političnim, narodnim in gospodarskim pravicam avstrijskih Italijanov, da so napovedali neizprosno borbo le politikastron v italijanski stranki, onim krogom, ki so si prisvojili politično vodstvo Italijanov; da si je notorična istina, katero pripoznavajo pošteni Italijani sami, zlasti oni iz nižjih slojev — seveda le tedaj, ko ne čuje nikdo drugi, ker strah pred italijanskimi arditelji je prevelik, da bi se drznili kdo javno izraziti svojo nevolje — resnica namreč: da italijanski hegemoni nimajo srca niti za svoje lastno ljudstvo dolgi po Istri!

Tem krogom, tem hegemonom, tej absolutistiški kliki, ki ima raztegnjene svoje mreže od Gorice preko Trsta, do Pulja in do Reke, tej velja naš boj! Proti njej hočemo izrabljati svoj politični in parlamentarni vpliv do naše — zmage!! Saj pripoznava „Piccolo“ sam, kakor že rečeno, da na parlamentarnem in političnem polju se oni ne bodo mogli trajno meriti z nami, že iz tega jednostavnega razloga, ker naše številke v državi je prevelike!! Italijanski delavci bi imeli torej razloga dovolj, da tehtno premišljajo o tem, predno se odločijo slediti „Piccolovemu“ pozivu, kajti čim se zgodi to, čim se italijanski delavec izjavi solidarnim s krutim sovražtom italijanskih voditeljev, raztegniti bomo morali mi — obžalovaje sicer in neradi — svojo borbo tudi proti njemu. In potem bi res utegnili priti kaj sličnega, o čemer „Piccolo“ sedaj le — laže! Kajti ni res in ni res, da bi bil zahteval delegat Kaftan, da naj se italijanskemu delavcu ne da kruha v arzenalu puljskem, oziroma da se mu odvzame ta kruh, ako ga je užival dosedaj; ni res in ni res, da bi bil zahteval rečeni delegat, da naj se Italijani spode iz arzenala. Italijanski delavci naj si le preskrbe stenografski zapisnik, da se uverijo o resnici, da se uverijo, kako brezvestno jih je hujskal vsikdar brezvestni „Piccolo“. Delegat Kaftan je zahteval le to jedino, da naj se slovanski delavec ne za-

postavlja kakor se je do sedaj, da naj se pripezuje popolsoma jednakopravnim z drugimi, da naj se spoštuje in uvaža je nje jezik, kakor se spoštujeja nemški in italijanski! In to naj bi vznemirjalo italijanskega delavca? Slabe znamenje bi bilo to za njega samega, ker bi bilo znamenje, da ne more prenašati pravice in da se ne more vzdržati v tekmovanju, ako ga ne podpirajo privilegiji!

Rekli smo tudi, da je „Piccolo“ svojim hujskanjem zagrešil zločin na javnem blagru. Gotovo! Kajti takim ščuvanjem širših mas na narodna sovražstva se zastruplja vse javno življenje, ves politični vzduh. Ker pa živimo skupno v jedni pokrajini, ker dihamo isti zrak, je le naravno, da trpimo vsi, ako je ta zrak okužen. Da, tudi italijansko ljudstvo trpi na tem. Njegovi voditelji seveda ne slutijo tega, ker nimajo — srca!!

Ne oporekamo, marveč pripoznavamo izrecno: italijanski delavec ima nedotakljivo pravo čutiti se členom svojega naroda; pa tudi dolžnost da se izjavlja solidarnim z drugimi rojaki svojimi, kadar preti resnična nevarnost njegovi narodnosti.

Ali isto tako moramo zahtevati mi, da se tudi slovenskem delavcu pripozna ista pravica in da se ne uprizarja proti njemu divja gonja kakor proti kaki divjačini, ako ni storil nič drugega, nego to isto, kar nalaga „Piccolo“ italijanskemu delavcu kakor svete dolžnost!

Italijanski delavec naj se le čuti Italijana v narodnem pogledu, nikdo mu ne zamerja tega! V socialnem pogledu pa naj se čuti človeka, brata slovenskemu delavcu, da bodeta mogla zločno delati za interes svojega stanu!

Te je naš odgovor na falsifikacije, ki jih je zagrešil „Piccolo“ na govoru Kaftanovem.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 15. januarja 1898.

Politična odkritosrčnost. „Indipendente“ je bil večeraj odkritosrčen. Že v naslovu svojemu članka je rekel, da hoče biti odkritosrčen. Odkritosrčno in odločno — da si ni štedil pri tem glo-

„Da bi se človek mogel kedaj dobro naspatil“ je mislil. „Da, ko bi imel nekoliko več zemljišča ter vsaj še jedno kravico in to-le livado, torej bi ležal...“

Kake pol ure še je hodil po novi njivi za branama, cmokaje na kenja, ali premišljevalje o počitku, kar je začel nakrat klic:

„Jožef! Jožef!...“

Pogledal je ter zapazil na griču svojo ženo.

„No, kaj je?“ je vprašal kmet.

„Veš-li, kaj se je pripetilo?“ je rekla zasopljena gospodinja.

„Kako naj bi vedel?“ je odvrnil kmet nekoliko nemiren. „Kaj, ko bi kak novi davek?“ šinila mu je misel v glavo.

„Prišel je k nam Magdalenin stric, veš, ta Vojteh Grohovski...“

„Ako hoče vzeti deklé, pa naj jo vzame.“

„Aha, njemu uprav roji ta deklica po glavi. Prišel je s kravo ter je hoče prodati Gobarju za petintrideset papirnatih rubljev ter jednega srebrnega za vrv. Kaj zala krava je, pravim ti.“

„Naj jo proda, kaj meni mar za njo?“

„Toliko ti je mar za njo, da jo mi kupimo“, rekla je Polževa z odločnim glasom.

(Pride še).

PODLISTEK.

Prednja straža.

ROMAN.

Poljski epikal Boleslav Prus. Poslovenil Pedravski.

10

Andrejček je že zginil med stavbami, gospodič je že prejezdil most, toda Polž je še stal na mestu z bičem v jedni in s kučmo v drugi roki, prevzet po tem, kar se je bilo zgodilo. Kak čuden človek to, ki mu je dražil ženo, se radoval nad Andrejčkovo predrznostjo ter njega, poštenega kmeta, imenoval „državljana“, a ženo njegovo pa „gospo“...

„Framazon!“ je zamomljal. Pokril si je glave ter se jezo vrnil k konjema.

„Vio deteta!... Takšen je nastal svet, da Bog pomaga. Kmečki sin se noče pokloniti gospodu in gospod ga še hvali za to. Takšen gospod je tudi on. Resnica, da je grajščakov avak, vendar v njegovi glavi ne more biti vse v redu. Vio, deteta! V kratkem zmanjka gospodov, a ti kmet pa pogini, če hočeš. Ha, morda pa si bode Andrejček, kadar odraste, znal pomagati drugače. Kmet on ne bode; kar ni, pa ni. Vio, deteta!...“

Zdelo se mu je, da že vidi Andrejčka v črevljih brez golenic in v žametovi čapki.

„Pfuj!“ je pljunil. „Dokler jaz ne zatisnem oči, se mi ti, poglavec, ne bodeš oblačil take. Vio, deteta! Vsekako pa je treba dati mu danes nekoliko mazila, ker lahko, da se toliko spači, da se še grajščaku ne odkrije in jaz zgubim zaslužek. Potem bi še-le imel! A vse to radi babe, ki punta fanta. Ne pomaga nič, treba mu je porabljeni gnajati...“

Sedaj je Polž vnovič zapazil prahu na cesti, toda na oni strani, kjer je bila ravnina; zagledal je dve senci, jedno visoko, a drugo podolgo. Podolgasta je šla za visoko ter kimala z glavo.

„Nekdo žene kravo“, pomislil je kmet, „toda vendar ne na semenj?... Treba je nabiti fanta, niti sam Bog mu ne pomaga... Kaka krava je to?... Vio, deteta! Oj, ko bi imel jaz še jedno kravo in vsaj ta-le kes livade!...“

Odšel je s konjema z griča ter jel vladiti njegovo vzočje, obrneno proti reki Belki. Nad reko je zapazil Stanka, za to pa se mu je skrila za grič njegova pristava in oni nepoznani človek s kravo. Roke so mu omagovale, noge je komaj še vlekel radi utrujenosti, toda najbolj ga je še težila negotovost, ki jo je imel v duši, da si on nikdar ne odpotuje do dobrega. Ko devrši to svoje delo, mora iti v mesto, kajti ob čem bi živeli sicer?

bokih poklonov pred socialisti — je odklonil zahtevo socialno-demokratske zveze po odpravi sedanjih volilnih razredov za volitve v deželni in mestni zbor tržaški, in po uvedanju splošne volilne pravice.

V svoji odkritosrčnosti pripoveduje „Independent“, da se njegova stranka navadno v devetih stvareh strinja z socialisti, ali tem devetim sledi navadno deseta stvar, radi katere jih mora pobijati najodločneje.

Odkritosrčno priznava radikalno glasilo, da je navdušeno za socialiste, dokler ne prihajajo vmes interesi njegove — stranke! Meni namreč, da, čim bi zmagale socialističke ideje, ne bi odleteli le njegovi (Independentovi) mošči, ampak tudi njegova stvar. Pol stoletja — take pripoveduje dalje „Independent“ — so prenašali napore in so trpeli za svojo stvar; a sedaj, ko so zmagali, ko imajo v deželnem zboru le svoje moče, sedaj je vendar naravno, da mislijo na to, kako bi utrdili svojo gospodstvo. Socialisti naj le zahtevajo splošno volilno pravo, Italijani pa jim je ne smejo dati, ako imajo kaj vesti. In kar piše potem „Independent“ v svoji odkritosrčnosti, je res vredno, da zabeležimo tu doslovno: „V resnici: do sedaj veljavni volilni sistem se je pokazal tako ugodnega za nas (za progressovce) v vsem svojem obsegu, da mu moramo biti le hvaležni. Jako verjetno je sicer, da bi tudi splošno volilno pravo dneslo siljajen plebiscit naši stvari, ali pri sebi vendar ne bi mogli tega. S splošnim volilnim pravom bi šli nasproti nepoznanemu, kakor je predstavljajo skrajni zapušteni sloji prebivalstva, nezdreli za vsaki politički koncept, lahko dostopni vplivem in ki so brez vsacega globljerega prepričanja. Zalotilo bi nas lahko grdo presenečenje po porazu, ki bi provzročilo, da naša stvar zgubi zadobljeno avtoriteto“.

Karte na mizo torej, kliče „Independent“ nadalje: Italijanom ne nese račun, da bi ugodili zahtevi socialistov. Progressova stranka bi bila nemarna, ako bi izpustila, kar ima v pesti. Tudi socialisti bi se čuvali spremembe, ako bi imeli oni moč v rokah. Zaključaj pravi „Independent“, da njegova stranka bi pač privolila v kako peto kurijo za širše mase, ali v odpravo sedanje razdelitve po razredih ne privoli nikdar, ker je po isti zavarovana ona sama.

To je povedano jasno. Progressovcem so pač ljubi tudi socialisti, dokler jih podpirajo, čim pa zahtevajo česa, kar bi bilo podobno več svesti, tedaj pa doni socialistom najodločneji ne!!! In zopet se obračamo do slovenskih delavcev, da premislijo dobro, komu da pomagajo prav za prav, ako vlečejo na jedni in isti vrvi s tistimi, ki zagovarjajo italijanstvo teh pokrajin, kakor je to storil gosp. Učekar v Pulju!!! Zastonj jim ves trud gosp. Učekarja in družbi, zastonj jim vse lažkanje pred „idejali progressovskimi“: čim so se oglasili

Stritar in nova literarna struja.

I.

Na to mi je g. prof. Stritar, ki me je vedno odlikoval tudi osebnostno z največjo ljubeznivostjo, pisal na počitnice sledeče prijazno pismo:

Na Dunaju, 12./9 1896.

Čestiti gospod rojak!

Odgovoril Vam nisem precej na Vaše tako obširno, kakor prijazno pismo zato, ker me je doletelo ravno ob času „babilonskega preseljevanja“ — iz Aspanga na Dunaj. In pa ob istem času mi je prišlo od dra. Ipavica pismo, v katerem hoče od mene „Nez. mater“ — ponemčeno! Tu sem pa nekaj storil proti svojemu prepričanju in nagnenju; vendar upam, da mi bo blaga Preširnova duša odpustila ta „crimen laesi (in) genii“.

Da izpodrinem Samhaberjev prevod, ponemčil sem pesem sam. Moj prevod je pogrešen, res, ali pregrešen ni, vsaj tako ne, kakor oni oblastnega nemškega gospoda, naj reče kar hoče g. Glaser — in dr.!

Svejo sodbo naj izrečem o Vašem pisateljevanju! Druzega nič? Pač! svetujem naj Vam, „kaj Vam je, kaj ne početi“!

Ad 1.) Lahko bi Vam odgovoril, da se ne čutim pristojnega za tako sodbo, ali težko da bi se zadovoljil s takim odgovorom. Naj Vam torej rečem še enkrat, kar sem Vam že nekaj rekel istno: Zdite se mi na pravem potu, ne dajte se

s kako zahtevo, ki bi prijala masi in ne progressovski stranki, tedaj jim je gotova — breca! Hvaležni pa moramo biti „Independentu“ na odkritosrčnem priznanju, da njegova stvar more cveteti le ob dosedanjem sistemu ter da vsaka prememba bi značila za progressovce — polom! To je zlata vreden migljaj, katerega naj bi ne prezrl gospod grof Goëss! Altro che trditav, da gospodi ni možno blizu!

Iz deželnih zborov. V deželnem zboru Štirskega so stavili predlog, s katerim se vlada pozivlje nujno, naj razveljavi jezikovne naredbe za Česko in Moravsko, češ, da take zahtevajo globoko žaljeni interesi naroda nemškega. Predlog se utemelji v ponedeljek.

V deželnem zboru Tirolskem so vsprejeli predlog, katerim deželni zbor najodločneje obseja dogodke v državnem zboru in pozdravlja poskuse v dosegu sprave na Češkem in Moravskem. Predlog izraža nado, da se posreči vladi, ob varovanju pravičnih zahtev in opravičenega posestnega stanja Nemcev, da zakonitim potom uredi jezikovne odnose.

Položaj na Češkem. Danes došla nam „Politik“ potrja poročila naše, v zadnjem izdaju izrečeno uverjenje, da Nemci so vstopili v deželni zbor že s trdnim sklepom, da zapuste istega o prvi priliki in da bodo neprestano iskali take prilike. Ta jedini namen imajo vsa iznivanja: Čehi naj bi zgubili potrpljenje, došlo naj bi do reakcije od češke strani in Čehi naj bi omogočili Nemcem zapustiti deželni zbor, obdani gloriolo mučenikstva. Ker je torej gotovo, da Nemci ne vstopijo v komisijo po predlogu grofa Bouquoy, je pokopana tudi vsa akcija za spravo. Tu imamo torej vse hinavstvo Nemcev. Pred se se delali, kakor da sta oseba grofa Badenija in nasilstvo državnozbornske večine kriva, da Nemci ne morejo vstopiti v pogajanja. Sedaj ni državnega zbora, večina zbornice nima torej besede, prizadevanja za sporazumljenje prihajajo od ministerskega predsednika, ki je Nemec po rodu in po mišljenju, a nemški non possumus zveni isto t. ko trdo na ušesa kakor poprej. Čehi so šli do skrajne meje prijenljivosti in mirnim srcem morejo odkloniti vsako odgovornost za vse, kar koli utegne priti. Gosp. baron Gautsch pa je danes bogatejši za jedno skušnjo. Ako je res, kar govore o njem, da ne spada med tiste ljudi, ki se ne znajo ničesar naučiti in ničesar pozabiti, ampak da je pristopen naukom, ki jih podajajo skušnje življenja — potem se smemo nadejati, da sedaj vidi tudi on, kje je vir narodnim bojem v Avstriji! A ne le Gautschu, marveč tudi vsem drugim morajo se odpreti oči. V ponedeljek se bo sicer nadaljevala razprava, ali kocka je že padla. Nemci nočejo sprave, sprava pa je državna potreba. Torej? Neizogibno je, da se izvaja odločilna bitka med potrebo države in onimi, ki nočejo poznati te potrebe. Na izidu te borbe ni možno

torej motiti. Kar se tiče Vaših nasprotnikov, recite z Goethejem: „Pustite pse, naj lajajo, to kaže le, da jahamo“! Kdor hoče pošteno delati za narod, mora imeti v srcu močno ljubezen do njega in pa — debelo kožo. Prav pravite, da je še tako, kakor je bilo v moji dobi. Ta zarod ne pomrje. Narodnega paglavstva in farizejstva noče biti konec. Kaj hočemo? Včas se mi zdi, da bi bilo dobro: „kar po glavah“! — Potem me zopet obhajajo rahleje misli: „odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo“. — Vse Vaše spise, posebnost pa: „V krvi“, sem bral z velikim zanimanjem in večinoma tudi z veseljem. Gotovo ste razširili tesne meje našega pripovednega slovstva, in to je nekaj!

Tehnike ste se učili, kjer se je človek more učiti*), drugo pa Vam dajó oči in — srce. Tako se ni bati, da bi kdaj zabredli v luže. Pohujšljivega do zdaj jaz nisem nič našel v Vaših spisih, razen pohujšljivega za tiste, ki se radi pohujšujejo; in tudi teh pri nas noče biti konec!

Tisto „modno poročilo“ o svatih dra. Pajka se mi zdi kakor nekaj „Braveurstückchen“, češ: Tudi kaj takega znam jaz (ali morabitni znamo mi?) V tem zmislja naj velja. — Sicer pa bi Vam svetoval — ne, nič svetoval! to bodi tudi odgovor ad 2)

Drezate me, naj zopet začnem! Čudno! Ali so moje zadnje besede v „Zv.“ za Vas zastonj govornice? Le prepozno sem končal svoje brezuspešno prizadevanje, to čutim bolj in bolj. Moji

dvomiti, ako pokažejo oni, katerim je poverjena borba za državno misel, da stojijo na višini avstrijske naloge. Po dogodkih teh par dni v deželnem zboru češkem se mora pričeti ta borba.

V hrvaškem saboru se je pričela razprava o proračunu. Predloženi proračun je zagovarjal sam ban Khuen Hedervary. Proti je prvi govoril predsednik stranke prava, baron Rakovina, ki je rekel, da opoziciji mora biti skrb, da v narodu vzbudi narodno zavest. Za njim je govoril načelnik „čistih“ dr. Frank, ki je vprašal vlado, kaj je storila v varstvo pravic Hrvaške do Reke?

Reka. V petek došel je iz Budimpešte na Reko guverner Ladislav grof Szapary. Najprej je vsprejel magistratve uradnike, na čela jim dirigenta, vit. Milčenicha. Temu nasproti se je izrazil guverner, da sedanje težave ne bodo imele nobenih posledic glede okritosrčnega občevanja med vlado in mestom. Potem se se mu predstavili uradniki drugih državnih uradov.

Italija in petdesetletnica cesarjeva. Takajšnji „Mattino“ donša brzojavko iz Rima od 14. t. m., ki pravi: „Dosedaj se na dvoru (italijanskega) še ni ukrenilo ničesar zaradi prisustvovanja jubileja cesarja Frana Josipa. Dobro poučeni krogi zagotavljajo, da se jubilejne slavnosti ne udeleži noben italijanski princ, ako cesar Fran Josip ne povrne ital. kralju obiska na Dunaj.“ — Ne vemo sicer, da-li nameruje naš cesar povrniti ročeni obisk, ali to se nam zdi gotovo, da ne pojde v Rim. Kajti Nj. apost. Vel. težko da bi hotelo v mesto, ki je bilo v oblasti papeževi in katerega se je potem polastilo italijansko kraljestvo. Rim pa je glavno mesto temu kraljestvu. Ako je italijanski dvor res sklenil tako in ako res hoče vstrajati pri tem sklepu, potem že ne bode drugače, nego da se zadovoljimo z uverjenjem, da se jubilej cesarja Frana Josipa izvrši najzajajneje in najprisrčneje tudi brez italijanskega princa.

Različne vesti.

Odprto pismo visokemu c. kr. namestništvu v Trstu. Občinsko zastopstvo v Pomjanu bilo je razpuščeno že pred enim letom, in sicer, kakor smo doznali, iz sledečih razlogov:

1. Ker je staremu zastopstvu potekla zakonita doba pred četrtem letom;
2. ker se je na volitvah dogodilo nepravilnosti;
3. ker so se našle pomanjkljivosti v občinski upravi.

Z ozirom na to razpuščenje je v mesecu marcu 1897. kakih 300 volilcev prosilo to visoko c. kr. namestništvo, naj isto blagovoli razpustiti tudi zastopstvo sosednje občine optaljske. Naveli so v svojih prošnjah te-le razloge:

1. Ker je zastopstvu potekla zakonita doba pred 3 četrta leta;

Dalje v prilogi.

čas. so minili. Res imam „projektov“ polno glavo; in tudi začetega imam precej; ali veselje me je minilo in brez tega ni nič, kakor sadje ne zori brez solca. Samo pokoja želim! In pa tudi tega želim, da bi mogel s tega sveta s tolažbo, da gre v moji ljubi domovini vse na bolje. Ali ta tolažba, mi noče še priti! Če pogledam po — — toda nič ne bomo tožili!

Slednjič se Vam moram še zahvaliti, da se me tako prijazno spominjate in v svojem pismu z nekakim spoštovanjem govorite z menoj. Kak „slavni“ pisatelj slovenski (Vi ste še v stanu „nadbudnosti“ kali?) bi si raji prste opekeli, kakor da bi z njimi prijel peró ter mi pisal nekaj prijaznih vrstic. Tem bolje, pa mi ni odgovarjati treba. Vi ne veste, kako nerodno jaz pišem pisma — prava potrata!

Torej: pogum in vztrajnost! z Vami, upam, se bodo še kdaj ponašali Slovenci!

Z Bogom!

Stritar.

Iz tega pisma sledi torej:

a) da se Stritarju moji spisi — niti „V krvi“ — ne zde pohujšljivi,

b) da me vzpodbuja prav Stritar, naj ostanem na sedanjosti, t. j. realistični poti.

(Pride še.)

*) Pri Francozih, kjer se je učil tudi Stritar.

2. ker se je na volitvah za deželni in državni zbor dogodilo ne samo nepravilnost, ampak velikih nezakonitosti, kar je razvidno iz obilice pritožeb, dopisanih oblastim;

3. ker se, kakor trdi občinski zastopniki sami, že kakih 25 let niso položili redoviti računi, ter je občinska uprava sploh v največjem neredu.

In ti volilci so prejeli od visokega c. kr. namestništva odgovor, da za razpuščenje obč. zastopstva v Opatlju ni dovoljno vzroka.

Ne da bi hoteli kaj posebnega trditi s tem, opažamo vendar, da občinsko zastopstvo v Pomjanu je bilo slovensko, ono v Opatlju pa je italijansko.

Sedaj je prošlo že pet let odkar vodi občino opratljsko isto zastopstvo in isti župan in opravičeni smo do vprašati: kako dolgo bo še v veljavi dvojna mera? Volilci.

Prosimo pojasniti. V „Osservatore Triestino“ od dne 14. t. m. čitamo italijansko-nemški razpis (štev. 37042.) neke službe, podpisan po c. kr. finančni direkciji. V razpisu se zahteva med drugim tudi znanje deželnih jezikov.

Dovoljujemo si vprašati slav. finančno vodstvo, katere jezike smatra ono prav za prav deželnimi jeziki? Ker isto slav. c. kr. vodstvo izključuje slovenski jezik že v razpisu, moramo misliti, da isto smatra le italijanščino in nemščino deželnima jezikoma?

V tem slučaju bi si dovolili opozoriti slavno finančno direkcijo na zmoto, v kateri se nahaja glede deželnih jezikov. Opozorjamo to slavno oblast na opetovane razsodbe državnega sodišča, da slovenščina je deželni jezik v Trstu, da ne rečemo: na Primorskem. Čim pa je tako, potem pa bi radi vedeli, da-li slavna finančna direkcija res ne ve ničesar o vsem tem, ali pa — noče vedeti? Jedno in drugo bi bilo vsaj nekako — čudno od državne oblasti; zato bi prav zares želeli pojasniti!

Dopolnjeno je! tako je vskliknil Izveličar naš na Golgoti. Tako je vskliknil lahko tudi g. župnik rojanski te božične praznike. Dopršil je gospod župnik zares mojsterški od njegovih laških gospodarjev poverjeno mu nalogo. Cerkvene slovesnosti v Rojani so sedaj skoro izključljivo latinske. Na „rojanski dan“ je bila zornica popolnoma latinska, ob 9. uri laško, ob pol 11. popolnoma latinsko, popoldne ob 5. uri zopet slovesni latinski blagoslov. Vse to za Italijane. Kaj je ostalo še slovenskega za Rojančane? Skromna navadna sv. maša ob 8. uri zjutraj in jeden blagoslov ob 3. popoldne. Tako se je godilo vse božične praznike, začeni z rojstnim dnem pa do sv. Treh kraljev.

Kaj pravi k temu visokočastiti ordinarijat? Ali še ne bo konca temu izrivanju in iztiskanju slovenskega jezika? Gospod župnik! Ali še ne vidite, kako mrzlo postaja v Rojani? Ali se vam nič ne zdi, da bi lahko zdrsnili na tem ledu? Glejte, kaj delate! Veron Rojančan.

Slovanski shod na Dunaju. Z dunaja smo prejeli nastopni poziv: Deželni zbor dolnje-avstrijski je sprejel predlog dra. Kolisko, da se sme na javnih ljudskih in meščanskih šolah v Dolnji-Avstriji poučevati samo v nemškem jeziku. Proti temu nasilstvu Slovanov skličejo dolnje-avstrijski Slovani velik javen shod v nedeljo dne 16. prosinca 1898. ob 9. uri popoldne v XVII. okraji v dvorano g. J. Gschwandnera, Hernalser Hauptstrasse št. 41.

Na shod pridejo mnogi poslanci in zastopniki slovenskih narodov, kakor tudi zastopniki dolnje-avstrijskih občin.

Čehi, Slovaki, Poljaki, Rusi, Srbi, Hrvati in Slovenci, pridite v največjem številu! Sklicatelj.

Darovi častitih udeležencev koncerta slovenske deške šole dne 9. jan. t. l. Velč. g. prof. J. G. 50 nvč., Peter Zabrič 20 nvč., Helena Šnebeij 10 nvč., Anton Čevna 50 nvč., Matija Kolman 20 nvč., g. Ivan Mankoč 2 gid. veleč. g. kanonik P. Flego gid. 1.40, Ivan Brezovec 25 nvč., Ivan Umek 5 nvč., N. N. 80 nvč., Zafred 70 nvč., Kallan 20 nvč., č. g. J. Warte gid. 2.40, g. dr. Gregorin 1 gid., č. g. Jaklič, voj. kurat gid. 1.70 Jakob Perharc 45 nvč., Fran Jaksetič 1 gid., Kranjc, trgovec 70 nvč., gospa Ema Abram 1 gid. Tomažič 70 nvč., č. g. Macarel 10 nvč., g. dr. J. Abram 20 nvč., Anton Vitez 20 nvč., Ivan Prelog 50 nvč., N. N. 10 nvč., Fran Košir 20 nvč., Luka Sarazin 75 nvč., Župančič 70 nvč., Fr. Vatovec 20 nvč.

Vsem darovateljem in udeležencem tisočero hvalo! Dal Bog, da bi navdušenje slav. slovenskega občinstva za slovensko šolo v Trstu vedno raslo ter šoli privajalo polporaiikov in pospeševalcev. Učiteljstvo bo de skrbelo, da se bode našemu narodu z obilnimi obrestmi vračalo vse, kar je položil na žrtvenik — slovenske šole.

Za podčastnike dež. brambe. Vestnik dež. brambe javlja, da bodo podčastniki dež. brambe, ki ostanejo v službi še po zakonitem določenem času, deležni vseh privilegijev, ki jih uživajo podčastniki redne vojske.

Skupil jo je. Pred časom je prišel v neko trgovino magistratni stržar. V tej trgovini posluje mej drugimi tudi ženska, Italijanka po rodu. Stržar je govoril o tem in onem, dokler mu ni primanjalo besede. Naposled se je razkoračil, reki majestetično: „Ko bi jaz imel vlado v rokah le 24 ur, bi dal obesiti v e — ščave“. Italijanka mu je pa odgovorila: „Gospod, kaj govorite vendar? Saj ni mogoče, da bi vi imeli tako srce, ali bolje rečeno: da bi bili toliko brezsrčni, da bi dali obesiti svojega očeta, mater, ženo, otroke in naposled tudi samega sebe?! Kako bi Vi izvršili kaj sličnega, ko ste vendar izišli iz slovenske okolice tržaške?!”

Uganite, kaj in kako je odgovoril junak na to! — Ničesar! Sram ga je bilo in molčal je; spomnil se je gotovo svojega roda in svojega odpadništva.

To je bila poštna lekcijska, tem občutnejša, ker je došla od prave Italijanke slovenskemu odpadniku! Bag daj mnogo takih poštenih Italijanov in „Strele udri in višine izdajice domovine!“ Nekdo.

Poziv na veliki ples „Delalskega podpornega društva“. Kakor vsako leto, tako priredi tudi letos „Delalsko podporno društvo“ svoj „veliki ples“. Isti se bode vršil dne 29. januarja v prostorih gledališča „Politeama Rosetti“. Priprave so velike. Društvo ne šteti, ne z novci ne z delom, marveč se trudi in žrtvuje, kolikor more, da priredi „prijeten delapust“ svojim členom in sploh slavnemu občinstvu. Tega dneva veseli se vse, mlado in staro. Sleherni delavec in delavček hrani že tedne in tedne poprej novičke za „veliki ples“. Ta dan je vse praznuje, vse veselo, brezskrbno. Vsakdo, ki stopa v prostore veselja, pravi pred vratmi: „Skrbi in duha moreče misli, počakajte me tukaj!“ Skratka: Nas ne manjka nihče vseh! — Komu velja in čemu torej ta poziv? — Naši gospodi velja to vabilo. Kakor se tam v vasi veselita župnik in učitelj s svojimi farani, tako naj se veseli meščan s svojim mestnim delavcem! Saj to ni poniževalno. Mi delavci dobro poznamo razmerje mej nami in našo gospodo. Ali veličastnejše se nam zdi, ako imamo svojo gospodo med sabo. O taki priliki se uverjamo, da nas ona ne prezira in ne smatra za nevredne svoje družbe. Ve naj, da tudi mi iščemo prilike za naobrazbo. Kar vidimo mi in naši otroci lepega na vas in mej vami, vse to bomo posnemali radi. Sicer pa bi bilo lepo in dosledno, da bi delila naša gospoda z nami veselje, kakor deli z nami koristi našega truda. Ni se vam treba bati tistih preklicanih socijalistov, ki tekajo za zastavo „Delavca“, kajti tacih mej nami ni, odkar smo spoznali voditelje socijalistov in njih namere. Pridite torej mej nas ter pokazite s tem svojo dobrohotnost do nas in našega stanu.

O tej priliki usojamo si še opozoriti našo gospodo na naše društvo. „Delalsko podporno društvo“ je naša „samopomoč“. Tu vlada vzajemnost; v tem društvu se zrcali geslo našega milega vladarja: „Sé združenimi močmi!“ Iz našega društva so oni možje, ki so šli svoječasno v boj za šolo; naše društvo dalo je o zadnjih volitvah največ bojnikov; naše društvo predstavlja ono delavsko maso, na kateri stoni tržaško slovenstvo. To naše društvo ima dve vrsti členov, namreč prave in podporne člene. K prvim spadamo mi, delavci, k drugim naj bi pa pripadala častita gospoda. Žalibože ima naše društvo tako malo členov druge vrste, da njih število ni v nikakem razmerju z členi prve vrste. Tukaj se nam vsiljuje vprašanje: je li tam, kjer je na tisoče slovenskih delavcev, res tako malo slovenske gospode? Ali pa je je, a se odteguje društvu sokravnega trpina? Tudi v tem oziru trkam na vašo rodoljubna srca, vabeči vas, da stopite v naš kolo, da pristopite našemu društvu kakor podporai členi. Vsem, nam in

vam, pa naj velja geslo: „Elen za družega, vsi pa za enega — za naš mili narod slovenski!“

Več delavcev.

Vaški načelniki v tržaški okolici. Bili so zopet potrjeni vaškimi načelniki za dobo treh let ti-je možaki (!): Ferfolja (Ferfoglia) Filip za Prosek, Prašelj (Prassel) Šimon za Kontovelj, Bogatec (Bogatez) Kristjan za Sv. Križ, Danev Tomaž za Opčino, Vidav Luka za Bane, Kralj (Kral) Valentin za Trebče, Grgič (Gherghig) Ivan za Padriče, Grgič (Gherghig) Mihajl z Gropado, Ražem (Rasem) Ivan za Bazovico in Čok (Zoch) Ivan Marija za Loujer. Mi, ki poznamo te možje, jih prav radi privoščamo magistratu.

Konsumno in posojilno društvo v Borštu otvori v nedeljo dne 16. t. m. svojo gostilno v občinski hiši. Gostje dobro došli! Odbor.

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu bode imelo v sredo, 19. t. m. ob 8. uri zvečer svoje 4. javno, redno zborovanje se sledečim vspeedom: 1. čitanje zapisnika, 2. čitanje zapisnika bratskega društva „Slovenija“, 3. poročilo odbora, 4. poročilo upraviteljevo, 5. slučajnosti. Lokal: restavracija „Neugraz“. Odbor.

V Sv. Križu na Vipavskem se je ustanovilo „vzajemno podporno društvo za varovanje goveje živine“. Pravila so že potrjena. Društvo bo imelo dne 23. januarja popoldne prvi občni zbor. — „Bralskega društva“ občni zbor se je vršil dne 2. t. m. ob obilni udeležbi. V odbor so bili izvoljeni soglasno: Peter Medvešek predsednikom, Anton Stopar podpredsednikom, R. Sinigoj tajnikom, Anton Špelt blagajnikom ter Ivan Palik in Fr. Vovk odbornikoma. Dragotin Belja in Ivan Rustja namestnikoma. Skoro osodeporna je bila za društvo kriza glede društvenih prostorov. Začasno je sicer poravnana tako, da ostane društvo v sedanjih prostorih; ako bi se pa ponovile nerodnosti, primorano bo društvo iskati si novih prostorov.

Božič v Ricmanjih. Prejeli smo in objavljamo: Pod tem naslovom (v 6. št. cenj. „Edinosti“, zjutrajno izdanje) skuša dopisnik „Stenčan“, da bi reanico o nekem mojem svojedobnem izreku nekako — da ne rabim druge besede — zavil.

On (dopisnik) pravi namreč, da sem rekel jaz: „Nasprotovali bomo, tudi če pride k nam učitelj vseh učiteljev!“ Da bi še bolj utrdil menenje, da so bile te besede res moje — dostavlja: „A hvala Bogu, da se mu ni posrečil ta načrt!“

Ker se stvar sedaj tako napačno zasukava, moram vendar povedati reanico — tudi če je že taka stara. Rekel sem bil namreč o neki priliki: „Nasprotovali mu boste (namreč Ricmanjci), tudi če pride k vam učitelj vseh učiteljev!“

In da je bila ta moja opazka takrat — povdarjam: takrat — opravičena, bi lahko dokazal takoj. No, mene ne veseli pogrevati starih jedij, zato nočem dalje govoriti o tem. Ako bi pa vedel, da g. dopisniku res tako diše take stvari — pripravljen sem mu postreči tudi o tem. Za sedaj pa pripominjam le to: veseli me do srca, da je v Ricmanjih zavladala zloga v tem pogledu in veseli me še posebno, da je g. dopisnik prepričan o korigirani zlogi. Ivan Sancin, župan.

Shod volilcev v Ajdovščini. Deželni poslanec dr. H. Tuma ima prelepo navado, da stopa pred svoje volilce kar zaporedoma. Komaj leto dni je minolo od zadnjega volilnega shoda v Ajdovščini, in že zopet je sklical shod dne 9. t. m. V minolih mesecih je kar zaporedoma poročal o svojem delovanju v trgih soške doline; na to se je udeleževal narodnih shodov v Rihembergu, Dornbergu in Šempasu, kjer je vneval narod na delo in združevanja v raznih strokah, dobro vedé, da le na tak način se more osamosvojiti narod naš. Kljub neugodnemu vremenu se je zbralo v Ajdovščini poleg domačih volilcev še lepo število zavednih mož iz sosednjih občin. Gospod poslanec je razjašnjeval splošni položaj na Dunaju in posebno v Gorici. Nevspehom v državnem zboru sledi nevspeh v deželnem zboru, v katerega slov. poslanci niso mogli vstopiti in ne vstopijo, dokler ne dobe garancij, da bodo mogli vspešno delovati v blagor slovenskega naroda.

Glasno pritrdjevanje je pričalo, da volilci in nevolilci odebrijejo tako postopanje. Na to je pojasnjeval g. poslanec delovanje svoje in deloma svojih kolegov-poslancev izven zbornice, t. j. o

vipavski železnici, katera nam je zagotovljena sedaj; o ustanovitvi trgovinsko obrtniške zadruge ter o zavarovalnicah za govejo živino. Vnemal je poslušalce za obe vrsti takih društev. Ko je dovršil svoje dolgo poročilo, pritrjevali so mu poslušalci navdušeno.

Nadučitelj g. Fran Bajt je prečital spomenico, govorečo o gmotnem stanju učiteljev ter jo izročil g. poslancu.

Nadučitelj g. Peter Medvešček je interpeloval g. poslanca in udeležil se kr. dež. šol. sveta o zadevi nadučitelja g. Ivana Krajnika v Kobaldu z ozirom na dopis v „Edinosti“ od dne 8. januarja.

Gospod poslanec je pojasnil Krajnikovo zadevo, zatrdivši, da se on in drugi poslanci zanimajo za njo ter da se stori vse za ugodno rešitev. Enako naklonjeni da so deželni poslanci našemu vprašanju o izboljšanju gmotnega stanja učiteljev.

Ko se je soglasno vsprejela zaupnica vrlemu poslancu, je predsednik zaključil shod.

Križem domovine. Slovenski trgovci z lesom v Savinjski dolini nameravajo ustanoviti posebno banko, z sedežem v Mozirju. To bi bilo v korist trgovini z lesom.

Od 60 členov v komisijo za pariško razstavo iz Štajerske, sta samo 2 Slovenca. To že ni več preziranje, marveč si moramo misliti še boljše, namreč, da se norčujejo iz nas.

V Celju se je vrnilo 8. t. m. 70 rezervistov pešpolka št. 87., ki so bili na Kreti.

Goriška „Trgovsko-obrtna zadruga“ deluje že 6 tednov, a že je dosegla uprav velikanski vseh. Deležev je že blizu 1000, hranilnih ulog nad 16.000, odprtega in nedotaknjene kredita pa 15.000. Tako malo časa in tako veliko vseh! To je lepo in tolažljivo!

Še o steklem psu. Včeraj se je vrnil z Dunaja oni Hulovac, ki je spremljal tje kaj ugriznjence. Z njim se je vrnil tudi neki Pahor, ker je rana njegova nenevarna in se lahko zdravi sam. Na Dunaj odidejo najbrže še tri osebe radi zdravljenja, ki so bile tudi ugrizane in so se prijavile še-le pozneje.

Ljudsko gibanje v Trstu. V času od 1. do 8. januarja rojenih je bilo 61 moških in 62 ženskih. V istem času umrlo je 43 moških in 70 ženskih. Od 123 novorojencev bilo je 22 nesakonskih. Od 113 mrtvih jih 28 še ni doseglo starosti 6 let.

Nesreče, pripetivše se včeraj. Na Andreja Čok iz Lokve se je zrušil pod ter ga hudo poškodoval.

Zmešalo se je v glavi mehaniku N. N. iz ulice Sv. Marka št. 14.

Na knjigoveza Alojzija Schweizer iz ulice S. Maurizio št. 9 je padel zaboj papirja ter ga močno poškodoval na levi strani života.

Andreju Bizjak iz Košane je voz sena povozil levo nogo. Vse te so sproveli v bolnišnico.

Izpred sodišča. V četrtek se je vršila pred tukajšnjim sodiščem razprava proti Terkli Andreju iz Savrašiča. Razprava je bila tajna. Obtoženec bil je že izgnan iz Trsta. Ko so ga stražniki zapazili, ni hotel jim slediti, marveč vrgel se je na tla in žalil Nj. Veličanstvo. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe.

Sleparija pri poštni hranilnici. Pri poštni hranilnici na Dunaju našli so za 2840 gld. falsificiranih čekov. Te čke je naredil neki Veimwurm, uradnik neke dunajske tvrdke. Mož je odnesel pete.

Najnovejše vesti.

Trst 15. Municipalna delegacija je priznala redarju Andreju Sila 50 kron v nagrado, da je na glavnem trgu posekal onega steklega psa, ki je ugriznil toliko ljudi.

Budimpešta 15. Zbornica magnatov je vprašala zakona o nagodbenem provizoriju in je podelila vladi obsolutorij.

Berolin 15. Glasom brzojavke, došle na višje poveljstvo mornarice, sta nemška križarja „Deutschland“ in „Gefion“ že šla na srečni vožnji mimo otoka Perim.

Odvetniškega koncipijenta,

zmožnega poslovanja v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku sprejme takoj pod ugodnimi pogoji

Dr GUSTAV GREGORIN,
odvetnik

v Trstu, via Molino piccolo št. 3.

N. 32.
S. B. R.

Natečaj

V koperskem šolskem okraji je stalno ali provizorno popolniti mesto podučitelja na dvorazredni ljudski šoli v Lazaretu pri Koprju se slovenskim in laškim učnim jezikom.

S tem mestom je združena plača, ki je vtemeljena po deželnem zakonu z dné 14. decembra 1888 br. 1. B. L. e O. I. 1889.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo zakonitim putem na podpisnem uradu v teku 4 tednov po tretjem razpisu v uradnem listu.

C. k. okrajni šolski svet

v Koprju, dne 12. prosinca 1898.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom
ulica Molin piccolo št. 1 v Trstu
sprejema hranilne vloge od vsakega, tudi ako ni zadržnik ter obrestuje po

4%

brez odbitka. Rentni davek ulog plačuje hranilnica.

Ženini in cenjene družine,

ki rabijo trdno pohištvo in tapetarije, naj ne zamudijo obiskati zalogo

Viljelma Dalla Torre

v ulici Cordaiuoli

(blizu trga S. Giovanni), kjer najdejo dobiček na vsem.
Via Cordaiuoli 2. **NOJE POHIŠTVO DONESE SREČO** Via Cordaiuoli 2.

Fotografični aparati in vsi pripadki, jedina zaloga in razprodaja po tovarniških cenah. Dobiva se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Barve in vse potrebščine za slikarje. Bobivajo se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Zdravilni predmeti proti gnjilobi, klistirko Dobivajo se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Marsala najbolj imenitna, dobiva se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Tropinsko žganje, pristno dobiva se v drogeriji Artura Fazzini, Via Stadion 22, telefon 519.

Mostarda sadje, Mostarda, gorčično seme (zenf) bosanske slive, garantirane, kineski čaj I vrste. Dobiva se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Parfimerije, izbirka, gobe, črnica Leonhardi. Dobivajo se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Rum pravi Jamajka, konjak in maraskin iz Zadra. Dobiva se v drogeriji Artura Fazzini, Stadion 22, telefon 519.

Srečke spomenika princa Evgena

Glavni dobiček:

75.000 KRON.

priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Ales. Levi, Mandel & C., Il Mercurio Triestino, Ig. Neumann, M. Nigris, Enr. Schiffmann.

ŽREBANJE

11. februvarja

Srečke po 50 nč.

Aite & Zadnik

TRST Via Nuova na vogalu via S. Lazzaro TRST

priporočata slavnemu slovenskemu občinstvu v mestu, okolici in na deželi bogato zalogo manufakturne blaga. Dobiva se najnovejše blago za jesensko-zimsko sezono, za moške, ženske in deco. Bogat izbor vsakovrstnega perila, stofe, forštanja, fanele, volnenih in svilnatih rut najnovejše mode. Razne drobnarije čipke in vezanja v obilni meri. Dobivajo se tudi najnovejše stofe za moške obleke, haveloki, ovrtniki in ovrtnice. Za slovenska društva razni trakovi in stofe za zastave. Sprejemajo se naročnine za izvršitev moških oblek. Cene jako nizke. Uzorci na zahtevanje takoj. Pošiljatev poštne prosto.

Držeč se narodnega gesla: **Svoji k svojim!**
ostajeva udana **Aite Zadnik**

Pserhofer-jeva

lekarna „**PRI ZLATEM DRŽAVNEM JABOLKU**“
na Dunaju I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhoferjeve čistilne kroglice

so danoskušeno, lahkočistilno od več zdravnikov občinstvu priporočano domače sredstvo. Te kroglice so iste, poznane pri občinstvu že več desetletij pod imenom „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“ ter se izdelujejo pristno jedino v lekarni „Pri zlatem državnem jabolku“, Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Teh kroglic stane: jedna škatljica a 15 kroglicami 21 nvč. Jeden zavitek a 6 škatljicami 1 gld. 5 nvč. Ako se znesek predplača, stane a poštino vred: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 nvč. (Manje od jednega zavitka se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrecno zahteva „J. Pserhoferjeve čistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsaki škatljici isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Pserhoferjev balzam za ozeblino, 1 posodica 40 nvč., prosto poštino 65.

J. Pserhoferjev trpotčev sok, za lečenje sliza 1 steklenica 50 nvč.

J. Pserhoferjev balsam za goltanec, 1 stekl. 40 nvč.

poštino prosto 65 nvč.

Stoll-ovi kola-preparati, izborno krepilno sredstvo za želodec in žive, 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., pol litra 1 gld. 60 nvč., četrt litra 85 nvč.

J. Pserhoferjeva grenka tinktura za želodec (prej imenovana življenska esenca). Rahlo razstopljajoče sred-

stvo, ki upliva krepilno na želodec pri zabasnanju, 1 bočica 22 nvč., 1 ducat 2 gld.

J. Pserhoferjevo mastilo za rane, 1 steklenica 40 nvč.

J. Pserhoferjeva tanokininska pomada pospešuje last las, jedna škatljica 2 gld.

Ranocelni obliž od pok. prof. Steudela, 1 lonček 50 nvč. prosto poštino pa 75 nvč.

Universalna čistilna sol A. W. Mullerjeva domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, jeden omot 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov so deloma v zalogi vse v avstrijskih listih napovedane tu- in inozemske farmacevtske specialitete. Na zahtevanje poskrbuje se točno vsako v skladišču nahajajoče se blago po nizki ceni.

Razpošiljanja po pošti se vrše točno, a treba je denar doposlati naprej; večja naročila tudi po poštne povze tju.

Pril pošiljavi denarja po pošti nakaznici stane porto veliko manj, kakor po povzetju.

Slovenci in Slovenke!

**spominjajte se
o vsaki priliki naše prekoristne družbe**

sv. Cirila in Metoda

Svoji k svojim!

**To Vam bodi geslo v gospo-
darskem življenju!**

Naznanilo!!

Podpisani naznanjam, da imam lastno zalogo in delavnico različnega obuvala v hiši ljudske šole nasproti cerkve sv. Petra po domače „pri Pepetu Kraševcu“. Postrezam z vso točnostjo in po najnižjih cenah.

Sprejemam in izvršujem vsako naročbo na drobno in na debelo. Udani

Josip Stantič.

Ulica Donata šte. 9.

Mehanična delavnica

ustanovljena leta 1869

Petra Braido in sina

prevzema poprave šivalnih strojev in koles in vseh mehaničnih del. Dela izvršuje najnatančneje in po najnižjih cenah. Prodaja tudi kolesa nova in obrabljena kakor tudi šivalne stroje. Abonement za hranitev koles po 2 gl. na mesec.

Ulica Donata šte. 9.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljav lekamni k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg šte. 20

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehladnih sopnih organov, ter je najbolje sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobil, hripavost in vratnobil. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevajo. — Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono:

„Velecenjeni gospod lekarniki!

Pošljite mi še tri steklenice vašega izvrstno delujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje poznanke. Jaz sem od dveh steklenic odnesen ga kašlja popolnoma ozdravel. Hvala vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobilnim. S spoštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaju, 20 marca 1897.“

Pazi naj se torej, da je na vsaki steklenici zastavljena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo je oni pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenice s točnim opisom je 75 nč. — Razpošilja se vsaki dan pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (pri računavši 20 nč. za zametek) ali pa po poštne povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih prekušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastoj in poštne prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjskega trg šte. 20.

Kdor želi za

DAR

imeti kaj koristnega in vrednostnega, naj ne zamudi prilike nakupa in sicer:

1 amerik. budilnica v fine poliranem okovu iz nikla regulirane stane samo	gld. 1.55
1 dunajska zidna ura z nihalom, bije vsake 1/2 ure v lepi orehovi omarici	5.80
1 dunajska zidna z godbo vsake ure igraje	7.50
1 žepna ura za gospode, remontoir anker, nikol z rozlanem okrovom	1.85
1 žepna ura zistem Roskopf z znamko Eklipo	3.40
1 „ „ Roskopf Patent	5.75
1 „ „ Remontoir 2 pokrova, srebrna, 10 kamenov, delo prve vrste	5.20
1 „ „ za dame, 2 pok., srebrna 10 kamenov	4.90
1 „ „ 14 karatov zlata	11.75
1 srebrna verižica za dame, trivrstna z lepim privezkom	1.50
1 srebrna verižica za gospode, lep uzorec, težka	1.85

Vse ure so natančno regulirane, srebrne in zlato ure in verižice od c. kr. urada punciране.

Ilustrovan cenik se pošilja gratis in franko. Nobeden naj ne opusti te ugodne prilike, dokler so v zalogi gori navedene ure in verižice.

Dobiva se od eksportne hiše za ure na debelo Jakob Wanderer — Krakovo, Stradom šte. 1.

Varstveno znamka: SIDA

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi, pripoznane stvarne, belodine blazne masle, dobiva se po 40 nč., 70 nč. in 1 gl. po vsaki lekarni. Zahteva naj se to

splošno prijavljeno domače sredstvo

vedno le v originalnih steklenicah s varstveno znamko „Sida“ iz Richterjeve lekarne ter vsamo previdnostne samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Kdor želi kupiti
slamorenice, mlatnico, gepej, trier ali sploh kak potrebni in koristni kmetijski stroj, naj zahteva prvi slovenski cenik naj večjih strojev od prve in jedine slove zaloge kmetijskih strojev na Goriskem.

Franjo Babnika v Gorici
(začasno Via Fornica 12.)
Zastopnik in izdajatelj.

THE HORSE MANUFACTURING COMPANY.

7, Red Lion Court, London, E.C.

na ga govije obaj
cau sezunamno

Stotisočero

trajin vsak dan

posebno

rado pije

Kathreiner-Kneippovo sladno kavo

Prosta zdravju škodljivih novij bobove kave ima edino Kathreiner-Kneippova sladna kava tudišavo in prijetni okus. Ker pospešuje tek in je lahko probavljiva, so Kathreiner-Kneippova sladna kava izkazuje že leta jednako dobro za odrasle in otroke. Z ozirom na zdravje in varnost bi pristala „Kathreiner-Kneipp“ kava na smelo podstajati v nobenem gospodinjstvu.

Svati se pred ničvrednimi ponaredbami.

Tiskarna Gutenberg

Gljalica ces. kralj. univerzitetne tiskarne „Styria“

13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13

TOVARNA ZA OBRTE IN CONTO-KNJIGE

zistem „Patent Workmann Chicago“

Raztrirni zavod — Knjigovestvo.

priporočuje se za prijazne naročbe se zatrdilom primernih cen in točne postrežbe.

Izdelovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, rokotvorov v vankem obseju, brošur, plakate, cenikov, računov, memorandov, okrožnic, papirja za liste in zavitkov z npiplom, naslovnih listkov jedlinih list, pavabil itd. itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig, Saidi-Conti, Faktur, Debitoren, Creditoren, Cassa, knjig, Strazza, Memoriale, Journalov, Prima-note, odpravnih, menjihnih časo-zapadlih in knjig za kopiranje, kakor tudi vseh pomožnih knjig, potem raztrirnega (črtanega) papirja, Conto-Corrent, avilenege papirja za kopiranje, listov iz kavčeka za kopiranje skledio iz cinka za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika

Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Trst, Via delle Acque 5